

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 6. joulukuuta 2016
(OR. en)

15283/16

CFSP/PESC 1004
CSDP/PSDC 699
COPS 378
POLMIL 147
EUMC 146

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähtettäjä: Neuvoston pääsihteeristö

Päivämäärä: 6. joulukuuta 2016

Vastaanottaja: Valtuuskunnat

Ed. asiak. nro: 15208/1/16 REV 1 CFSP/PESC 1000 CSDP/PSDC 695 COPS 359
POLMIL 146 EUMC 144

Asia: Neuvoston päätelmät Eurooppa-neuvoston puheenjohtajan, Euroopan komission puheenjohtajan ja Pohjois-Atlantin liiton pääsihteerin yhteisen julistuksen täytäntöönpanosta

Valtuuskunnille toimitetaan liitteenä neuvoston päätelmät Eurooppa-neuvoston puheenjohtajan, Euroopan komission puheenjohtajan ja Pohjois-Atlantin liiton pääsihteerin yhteisen julistuksen täytäntöönpanosta. Neuvosto hyväksyi päätelmät 3506. istunnossaan 6. joulukuuta 2016.

Neuvoston päätelmät Eurooppa-neuvoston puheenjohtajan, Euroopan komission puheenjohtajan ja Pohjois-Atlantin liiton pääsihteerin yhteisen julistuksen täytäntöönpanosta

1. Neuvosto palauttaa mieleen 28. kesäkuuta 2016 annetut Eurooppa-neuvoston päätelmät, joissa kehoitetaan vahvistamaan entisestään EU:n ja Naton suhdetta toimimalla kaikkien jäsenvaltioiden kanssa ja niiden hyödyksi yhteisten tavoitteiden ja arvojen valossa ja ottaen huomioon kumpaakin organisaatiota koskevat ennennäkemättömät haasteet. Turvallisuutemme kytkeytyvät toisiinsa: yhdessä pystymme hyödyntämään laajaa välinevalikoimaa ja käyttämään voimavaroja mahdollisimman tehokkaasti puuttuaksemme haasteisiin ja parantaaksemme kansalaistemme turvallisuutta. Näin ollen tarvitaan uusia ja parempia kunnianhimoisia ja käytännöllisiä yhteistyötapoja, ja kokonaistavoitteena on luoda todellinen organisaatioiden välinen suhde.
2. EU:n ja Naton yhteistyö jatkuu täyden avoimuuden hengessä, ja siinä kunnioitetaan täysimääräisesti molempien organisaatioiden itsenäistä päätösvaltaa ja menettelyjä. Se perustuu osallistavuuden ja vastavuoroisuuden periaatteisiin, eikä se vaikuta yhtenkään jäsenvaltion turvallisuus- ja puolustuspolitiikan erityisluonteeseen.
3. Neuvosto on tyytyväinen Eurooppa-neuvoston puheenjohtajan, Euroopan komission puheenjohtajan ja Pohjois-Atlantin liiton pääsihteerin 8. heinäkuuta 2016 Varsovassa allekirjoittamaan yhteiseen julistukseen. Se antaa uutta pontta ja sisältöä EU:n ja Naton yhteistyölle seuraavilla aloilla: hybridiuhkien torjunta, operatiivinen yhteistyö, mukaan lukien yhteistyö merellä ja marraskuussa 2016 annettujen neuvoston päätelmien mukaisesti myös yhteistyö laittoman muuttoliikkeen alalla, tietoverkkoturvallisuus ja -puolustus, puolustusvoimavarat, puolustusalan teollisuus ja tutkimus, harjoitukset, kumppaneiden valmiuksia kehittävien toimien tukeminen Länsi-Balkanilla ja itäisessä ja eteläisessä naapurustossa sekä niiden selviytymiskyvyn vahvistaminen.

4. Yhteisen julistuksen täytäntöönpano on EU:n ensisijainen poliittinen tavoite. Se muodostaa olennaisen osan laajempia toimia, joilla pyritään vahvistamaan unionin kykyä toimia turvallisuuden takaajana, EU:n globaalistrategian täytäntöönpanosta turvallisuus- ja puolustuspolitiikan alalla annettujen neuvoston päätelmien ja Euroopan puolustusalan toimintasuunnitelman mukaisesti.
5. Neuvosto on tyytyväinen EU:n ja Naton suhteiden edistämiseksi saavutettuun edistykseen etenkin yhteisen julistuksen allekirjoittamisen jälkeen, mukaan lukien rinnakkaisten menettelyjen ja toimintatapojen täytäntöönpanossa ja toiminnallistamisessa hybridiuhkien torjunnan alalla käytävää vuorovaikutusta varten, meriasioita koskevan operatiivisen yhteistyön ja koordinoinnin tehostamisessa, mukaan lukien Välimerellä EUNAVFOR MED SOPHIA -operaation ja Sea Guardian -operaation välillä niiden toimeksiantojen toteuttamisessa, ottaen lähtökohdaksi EU:n ja Naton menestyksekkään yhteistyön Egeanmerellä, ja rinnakkaisten ja koordinoitujen harjoitusten kehittämisessä sekä strategisen viestinnän alalla selviytymiskyvyn parantamiseksi. EU:n ja Naton harjoituksia koskevassa yhteistyössä noudatetaan täysin EU:n harjoituksia koskevaa toimintakehystä.
6. Tähän liittyvän edistymisen vakiinnuttamiseksi ja tulevan edistymisen varmistamiseksi kaikilla yhteisessä julistuksessa mainituilla aloilla neuvosto hyväksyy liitteessä esitetyt yhteiset ehdotukset. Ne muodostavat konkreettiset toimet EU:n (EUH ja komission yksiköt EDAn kanssa) ja Naton laatiman yhteisen julistuksen täytäntöönpanemiseksi. Yhteiset ehdotukset eivät muodosta yksittäistä asiakirjaa, vaan niitä on luettava yhdessä näiden neuvoston päätelmien kanssa, ja ne molemmat pannaan täytäntöön edellä esitettyjen periaatteiden mukaisesti.
7. Nato hyväksyy yhteiset ehdotukset rinnakkaisessa prosessissa Pohjois-Atlantin neuvoston kautta.

8. Neuvosto korostaa, että jäsenvaltioilla on yhteinen joukkopooli, jota ne voivat käyttää eri yhteyksissä. Jäsenvaltioiden valmiuksien johdonmukainen kehittäminen EU:n ja Naton vastaavien prosessien kautta auttaa siten myös vahvistamaan mahdollisesti molempien organisaatioiden saatavilla olevia valmiuksia ja tunnustaa samalla niiden erilaisen luonteen ja vastuun. Tässä yhteydessä neuvosto pitää myönteisenä jatkuvaa tiivistä ja keskinäisesti vahvistavaa yhteistyötä Naton kanssa yhteisten intressien aloilla, sekä strategisesti että operatiivisesti, niin kriisinhallinnassa kansainvälisen rauhan ja turvallisuuden tukemiseksi kuin puolustusvoimavarojen kehittämisessäkin, jossa tarpeet ovat osin samoja.
9. Neuvosto pyytää korkeaa edustajaa / varapuheenjohtajaa / Euroopan puolustusviraston johtajaa tiiviissä yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa käynnistämään toimet yhteisten ehdotusten täytäntöönpanemiseksi välittömästi jäsenvaltioiden täysimääräisen mukaan ottamisen ja avoimuuden varmistamiseksi. Täytäntöönpanokertomukset, mukaan lukien tulevaa yhteistyötä koskevat mahdolliset ehdotukset, olisi toimitettava puolivuositain kesäkuun 2017 lopusta alkaen.

Yhteiset ehdotukset Eurooppa-neuvoston puheenjohtajan, Euroopan komission puheenjohtajan ja Pohjois-Atlantin liiton pääsihteerin yhteisen julistuksen täytäntöönpanosta

1. Hybridiuhkien torjunta

Kevästä 2016 lähtien EU ja Nato ovat panneet täytäntöön ja toiminnallistaneet keskinäisen vuorovaikutuksensa rinnakkaisia menettelyjä ja toimintatapoja tilannetietoisuuden; kyberturvallisuuden; kriisintorjunnan ja -hallinnan sekä strategisen viestinnän aloilla.

- Kannustetaan EU:n ja Naton samoin kuin EU:n jäsenvaltioiden ja Naton liittolaisten osallistumista hybridiuhkien torjumiseksi vuonna 2017 perustettavan eurooppalaisen keskuksen työskentelyyn.

Tilannetietoisuus

- Toukokuussa 2017 toteutetaan konkreettisia toimenpiteitä kiireellisten tietojen välittämisen tehostamiseksi EU:n hybridianalyysikeskuksen ja Naton vastaavan yksikön välillä, muun muassa vaihtamalla mahdollisten hybridiuhkien analyysijä. Tässä yhteydessä kehitetään teknisiä keinoja, joiden avulla voidaan järjestelmällisesti vaihtaa hybridiuhkia koskevia tietoja.

Strateginen viestintä

EU:n ja Naton henkilöstöjen välille on perustettu strategista viestintää koskevaa yhteistyötä.

Vuoden 2017 puoliväliin mennessä ne

- tehostavat yhteistyötään ja ryhtyvät jakamaan trendianalyysijä EU:ta ja Natoa koskevista vääristä tiedoista, joita jaetaan esimerkiksi sosiaalisessa mediassa; tuottavat vuoden 2016 loppuun mennessä edellä mainittua asiaa koskevan analyysin; tekevät yhteistyötä parantaakseen myönteisten sanomien laatua ja levittämistä,

- tehostavat keskinäisesti vahvistavia pyrkimyksiä, jotka koskevat kumppanimaiden strategisen viestinnän valmiuksien tukemista, muun muassa järjestämällä koordinoitua tai yhteistä koulutusta ja jakamalla alustoja,
- tehostavat Naton strategisen viestinnän osaamiskeskuksen ja EUH:n strategisen viestinnän jaoston (erityisesti idästä ja etelästä vastaavien työryhmien) välistä yhteistyötä, myös järjestämällä lisää yhteistä koulutusta ja yhteisiä seminaareja.

Kriisivalmiudet

- Tehostetaan valmiustasoa muun muassa pitämällä säännöllisiä henkilöstöjen välisiä kokouksia.
- Pidetään mielessä EU:n kriisitoiminnan menetelmät, kuten EU:n poliittisen kriisitoiminnan integroidut järjestelyt (IPCR) ja Naton kriisitoimintajärjestelmä sekä pyritään synkronoimaan niiden rinnakkaiset kriisinhallintatoimet, jotta hybridiuhkiin voitaisiin vastata antamalla johdonmukaista tukea.

Selviytymiskyvyn parantaminen

EU ja Nato lisäävät tietoisuutta jäsenvaltioiden/liittolaisten etua koskevista nykyisistä ja suunnitelluista selviytymiskykyä koskevista vaatimuksista. Tätä varten vuonna 2017

- tiivistetään henkilöstöyhteyksiä muun muassa pitämällä keskinäisiä saman tason tiedotustilaisuuksia selviytymiskykyä koskevista vaatimuksista,
- arvioidaan vaatimuksia, asetetaan kriteerejä ja kehitetään suuntaviivoja, jotta EU:n voimavarojen kehittämissuunnitelman ja Naton puolustussuunnitteluprosessin välillä päästäisiin parempaan johdonmukaisuuteen,
- työn on määrä valmistua vuoden puoliväliin mennessä rinnakkaisella ja koordinoitulla tavalla, ja asiantuntijoita on määrä olla pyynnöstä käytettävissä EU:n jäsenvaltioiden/liittolaisten tueksi niiden selviytymiskyvyn parantamiseksi joko kriisiä edeltävässä vaiheessa tai siihen vastaamiseksi.

2. Muun muassa meriasioita koskeva operatiivinen yhteistyö

- Joulukuuhun 2016 mennessä tehostetaan yhteistyötä ja koordinaatiota Välimerellä Sea Guardian -operaation ja EUNAVFOR MED SOPHIA -operaation välillä jakamalla tietoja ja antamalla logistista tukea sekä näiden operaatioiden käytännön yhteistoiminnan välityksellä.
- Nato ja EU aikovat kummankin järjestön Egeanmerellä tapahtuvan toiminnan synergioiden pohjalta tutkia keskinäisen meriasioita koskevan yhteistyön jatkamismahdollisuuksia vuoden 2017 ensimmäisellä puoliskolla.
- Edellä olevien tavoitteiden tukemiseksi EU ja NATO aikovat hyödyntää edelleen täysimääräisesti Välimeren Shared Awareness and De-confliction -mekanismia (SHADE MED).
- Järjestetään vuoden 2017 ensimmäisellä puoliskolla seminaari, joka pohjautuu merirosvouksen torjunnasta Intian valtamerellä saatuihin kokemuksiin sekä yhteistoimintaan Välimerellä.
- Laaditaan vuoden 2017 ensimmäisellä puoliskolla katsaus kummankin järjestön ajankohtaisiin meriasioihin liittyviin toimiin, jotta voitaisiin löytää lisää mahdollisuuksia yhteistoimintaan.
- Kehitetään edelleen Naton ja EU:n ilmailualan henkilöstöyhteistyötä Länsi-Balkanilla muun muassa Balkanin ilmailun normalisointia koskevien kokousten (Balkans Aviation Normalisation Meetings, BANM) kautta.
- Järjestetään vastaaviin operaatioihin osallistuvien kumppanien kokouksia useammin vuodesta 2017 lähtien.

3. Kyberturvallisuus ja -puolustus

- EU ja Nato jakavat keskenään välittömästi suunnitelmansa kyberturvallisuusnäkökohtien sisällyttämisestä vastaavien operaatioidensa suunnitteluun ja toteuttamiseen edistääkseen kyberpuolustusvaatimusten ja -normien yhteentoimivuutta.
- Koulutusyhteistyön lujittamiseksi vuodesta 2017 alkaen EU ja Nato yhdenmukaistavat koulutusvaatimuksensa mahdollisuuksien mukaan ja avaavat toisiaan vastaavat kurssit keskinäiselle osallistumiselle.

- Edistetään kyberturvallisuustutkimuksen ja -teknologian innovointiyhteistyötä kehittämällä edelleen EU:n, Naton ja Naton kyberpuolustuksen osaamiskeskuksen välisiä yhteyksiä kyberpuolustuksen alan innovoinnin kartoittamiseksi: ottaen huomioon kyberalan kaksikäyttöluonteen EU ja Nato tehostavat kyberpuolustusnormien yhteentoimivuutta tapauksen mukaan yhdessä alan toimijoiden kanssa.
- Vahvistetaan kyberharjoitusyhteistyötä siten, että molempien vastaava henkilöstö osallistuu harjoituksiin, erityisesti Cyber Coalition ja Cyber Europe -harjoituksiin.

4. Puolustusvoimavarat

- Pyritään panostuksen johdonmukaisuuteen Naton puolustussuunnitteluprosessin ja EU:n voimavarojen kehittämissuunnitelman välillä henkilöstöjen välisten yhteyksien avulla sekä kutsumalla EU-henkilöstöä osallistumaan Naton puolustussuunnitteluprosessin ja suunnittelu- ja arviointiprosessin analyttistä tarkastelua käsitteleviin kokouksiin kyseisten yksittäisten maiden kutsumina.
- Pyritään varmistamaan, että liittolaisten ja jäsenvaltioiden monenvälisesti kehittämät valmiudet ovat sekä Naton että EU:n operaatioiden käytettävissä.
- Pyritään Naton älykkään puolustuksen ja EU:n yhteisen kehittämisen ja käytön kansainvälisten hankkeiden/ohjelmien täydentävyyteen kummallekin merkittävillä aloilla, kuten ilmatankkaus, ilmakuljetus, satelliittiviestintä, kyberpuolustus sekä kauko-ohjatut ilma-alusjärjestelmät, erityisesti jatkuvien ja tiiviimpien henkilöstöjen välisten yhteyksien avulla.
- Lisätään kansainvälisten toimien johdonmukaisuutta tarvittaessa ottamalla EU:n kontekstissa kehitetyt kansainväliset hankkeet huomioon Naton puolustussuunnitteluprioriteetteja tukevissa voimavarojen kehittämissuunnitelmissa sekä ottamalla huomioon Naton kontekstissa kehitetyt kansainväliset hankkeet EU:n voimavarojen kehittämissuunnitelman ensisijaisten toimien määrittämisen yhteydessä.

- Jatketaan sotilasilmalualan tiiviimpää yhteistyötä Naton ja EU:n/EDAn asiantuntijoiden välillä, jotta voitaisiin varmistaa Euroopan puolustus- ja turvallisuusetujen osalta toisiaan täydentävät toimet, erityisesti siltä osin joka koskee sotilasilmalu strategian luomista, sotilasilmailua koskevien lentokelpoisuusjärjestelyjen täytäntöönpanoa, kauko-ohjattuja ilma-alusjärjestelmiä, lentoturvallisuutta, kyberturvallisuus mukaan luettuna, sekä eurooppalaisen ilmatilan (SES) ja eurooppalaisen ilmaliikenteen hallinnan nykyaikaistamishankkeen (SESAR) kaltaisia siviilihankkeita.
- Tehostetaan yhteentoimivuutta lisäämällä standardisointia koskevaa yhteistoimintaa. Jotta voitaisiin välttää normien kehittämisen päällekkäisyys määritetään hankkeita, joiden puitteissa standardisointiin liittyviä toimia voitaisiin yhdenmukaistaa.

5. Puolustusalan teollisuus ja tutkimus

- Kehitetään edelleen EU:n ja Naton henkilöstön vuoropuhelua teollisuuteen liittyvistä näkökohdista olemassa olevilla foorumeilla.
- Tehostetaan henkilöstötason yhteistyötä kumpaakin osapuolta kiinnostavista puolustukseen liittyvistä tutkimus- ja teknologia-aiheista.

6. Harjoitukset

- Toteutetaan pilottihankkeena vuosina 2017–2018 rinnakkaisia ja koordinoituja harjoituksia (PACE). Naton johdolla toteutetaan kriisinhallintaharjoitus 2017 (CMX 17) ja EU:n johdolla toteutetaan monitasoinen kriisinhallintaharjoitus 2018 (ML 18), tai muita vuonna 2018 toteutettavia harjoituksia. Harjoituksiin sisältyy hybriditekijä.
- Vastavuoroisuuden hengessä sen järjestön henkilöstöön kuuluvia asiantuntijoita, joka ei kyseisenä vuonna johda harjoitusta, kutsutaan osallistumaan johtavan järjestön harjoituksen suunnitteluun ja toteuttamiseen.
- Kokemuksia ja suosituksia jaetaan mahdollisimman suuressa määrin.
- Vuonna 2017 järjestetään henkilöstöjen välisen harjoituksia, joilla testataan jo aiemmin toimintatavoissa/operatiivisissa protokollissa määriteltyjä keskeisiä toimintatapoja.

- Täydennetään koulutusta muun muassa kutsumalla toisen järjestön henkilöstöä vastavuoroisesti tarkoituksenmukaisiin tapahtumiin (kuten työpajoihin, esittelyihin ja harjoituksiin).
- Nato jatkaa vuonna 2017 EU:n (EUH ja Euroopan komissio) henkilöstön kutsumista osallistumaan sen sotilasharjoitusten tarkkailuun. EU toimii myös vastaavasti.

7. Puolustus- ja turvallisuusvalmiuksien kehittäminen

- Naton ja EU:n henkilöstöt edistävät kumppaniensa valmiuksien ja selviytymiskyvyn kehittämisyyhteistyötä, myös kentällä, erityisesti Länsi-Balkanilla ja itäisessä ja eteläisessä naapurustossa, kuten Georgiassa, Moldovan tasavallassa, Ukrainassa, Jordaniassa, Marokossa ja Tunisiassa.
- Kannustetaan yhteistyötä ja asiantuntemusvaihtoa vastaavien osaamiskeskusten välityksellä sekä muita asianmukaisia kumppaneita tukevia koulutustoimia ja -ohjelmia.
- Määritetään EU:n ja Naton mahdollisuuksia osallistua toinen toisensa hankkeisiin ja käytännön kumppanuusohjelmiin.
- Varmistetaan meriasioita koskevia valmiuksia kehittävien toimien täydentävyys.

EU:n ja Naton välisen poliittisen vuoropuhelun voimistaminen

- Jatketaan säännöllisiä virallisia ja epävirallisia PTK:n ja Naton neuvoston kokouksia.
- Jatketaan myös tasapainotetulla tavalla käytäntöä kutsua toisiaan vastavuoroisesti tarkoituksenmukaisiin ministerikokouksiin.
- Vahvistetaan toisen osapuolen vastaaville komiteoille ja neuvostoille tiedottamista, myös operaatioista.

Jatkotoimet/henkilöstöyhteistyö

Heinäkuun 2016 jälkeen EU ja Nato ovat huomattavasti lujittaneet henkilöstöjensä välistä yhteistoimintaa pitämällä säännöllisesti eritasoisia kokouksia, myös näiden ehdotusten valmistelusta. Sekä EU:ssa että Natossa on nimetty yhteyspisteitä sujuvan viestinnän ja paremman yhteistyön varmistamiseksi. Tätä henkilöstöjen välistä yhteistoimintaa jatketaan säännöllisesti, jotta edellä esitettyjen ehdotusten täytäntöönpanoa voidaan seurata, niitä voidaan kehittää ja ehdottaa uusia suuntia sekä raportoida kummankin osapuolen neuvostolle vuositason.
